

BSSb1198

Environmentální hrozby a bezpečnost

Katastrofická budoucnost?

12.4.2021

Miriam Matejova, PhD

Program

- Klimatické zmeny a štátna bezpečnosť
- Katastrofy: definícia, typy, riešenia

- Dôsledky klimatických zmien rovnako zlé ako dôsledky vojny.
- Nacionalizmus to vyrieši.
- Armáda ako sekuritizujúci agent?

CLIMATE CHANGE

AND THE

NATION STATE

THE CASE FOR NATIONALISM
IN A WARMING WORLD

ANATOL LIEVEN

Kanada a Arktída

"The first and highest priority of our northern strategy is the protection of our Arctic sovereignty. [...] And as I have said many times before, the first principle of sovereignty is to use it or lose it."
Stephen Harper, Prime Minister of Canada

"Sovereignty begins at home."

Mary Simons, Inuit leader

Najhoršie prírodné katastrofy v histórii

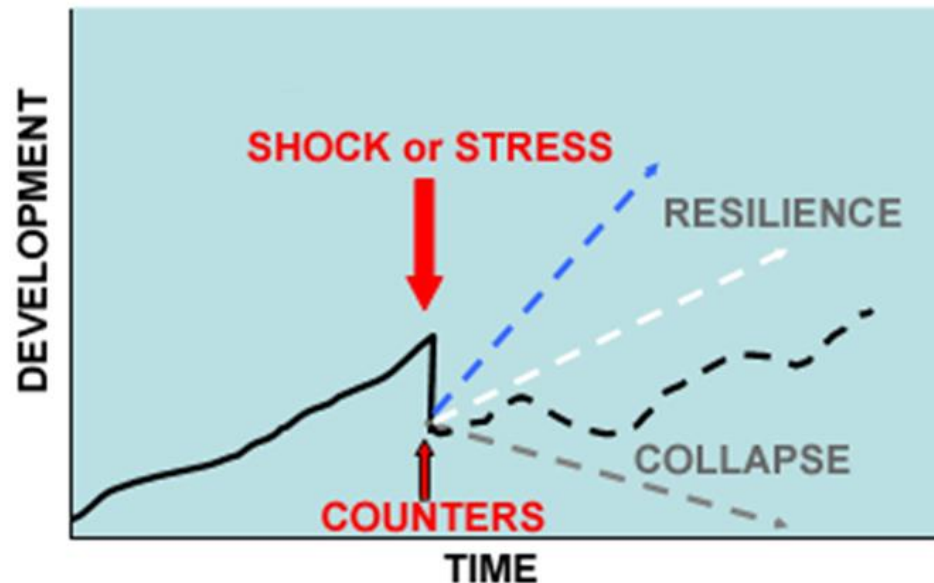
	Lokalita	Dátum	Typ	Obete
1.	Severná Čína	1876-8	Sucho	12 miliónov
2.	Bengálsko	1770	Sucho	10 miliónov
3.	Stredná India	1876-8	Sucho	6 miliónov
4.	Rieka Huang Ho, Čína	1931	Povodeň	3.7 miliónov
5.	Čína	1928	Sucho	3 milióny
6.	Čína	1959	Povodeň	2 milióny
7.	Bangladéš	1943	Sucho	1.9 milióna
8.	Bihar, India	1965-7	Sucho	1.5 milióna
8.	Rajputana, India	1869	Sucho	1.5 milióna
8.	India	1900	Sucho	1.5 milióna

Zdroj: CRED 2013

Katastrofa: definícia

- Katastrofické udalosti vyvolané kombináciou nebezpečenstiev (hazards) a zraniteľnosti (vulnerability)
- Zraniteľnosť: riziko, citlivosť, odolnosť, krehkosť

Figure 1 - Concept of resilience

Typy katastrof

- **Geologické:** zemetrasenia, lavíny a zosuvy pôdy, sopečné erupcie
- **Meteorologické klimatologické:** búrky, tornáda, extrémne teploty, požiare, suchá, hydrologické katastrofy (povodne, tsunami)

Čo zvyšuje zraniteľnosť?

- Chudoba
- Populačný rast
- Urbanizácia
- Degradácia pôdy
- Utečenci
- Climate change
- Nedostatok demokracie a samosprávy

Čo s katastrofami?

- Vertikálny prístup
 - Vyslanie vojakov na pomocné operácie, aplikácia vedy (napr. lepšie technológie a predpovede)
- Horizontálny prístup
 - Riešenie sociálnych faktorov ako prvkov zraniteľnosti